



1) <b>Tüpraş</b> <b>136.793</b> milyon TL	2) <b>Ford Otomotiv</b> <b>67.305</b> milyon TL	3) <b>Star Rafineri</b> <b>55.187</b> milyon TL
---	---	---

### İSTANBUL SANAYİ ODASI 500 BÜYÜK ŞİRKETİ AÇIKLADI

# ŞİRKETLER BORÇLA BÜYÜDÜ

2021'de şirketlerin üretimden gelen satışları, yüzde 73.8 artışla 2 trilyon lirayı geçti. Şirketler büyüme kaydederken özkaynak dengesi ise bozuldu şirketler yüzde 71'le rekor borçlanmaya gitti



**İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)** 500 Büyük Sermaye Kuruluşu 2021 raporu açıkladı. Buna göre, TÜPRAŞ, üretimden satışlarında 136.8 milyar liraya en büyük sanayi kuruluşu olarak birinci sıradaki yerini korudu. TÜPRAŞ'ı, sırasıyla Ford Otomotiv, Star Rafineri, Toyota Otomotiv ve Iskenderun Demir ve Çelik A.Ş. takip etti. Raporda şirketlerin özkaynak yapısının ise bozulduğu gözlemlendi. 2015'te yüzde 60'ların üzerine çıkan borçlanma payı 2021'de ilk kez yüzde 70 sınırını aştı.

#### TOPLAM BORÇ 1.5 TRİLYON LİRA

İSO 500'ün ana bilanço göstergesine göre, 2021 yılında İSO 500'ün aktif toplamı yüzde 65.4 artarak 1.3 trilyon liradan 2.1 trilyon liraya yükseldi. Aktifler içinde ana kalemlerde dönen varlıklar yüzde 74 artışla 821 milyar liradan 1.4 trilyon liraya ulaştı. Özkaynaklar 407 milyar liradan 624 milyar liraya yükselerek yüzde 53 artarken, toplam borçlar 881 milyar liradan 1.5 trilyon liraya çıkararak yüzde 71 büyüdü.

#### İHRACAT, KURLAR, ENFLASYON

İSO 500'de üretimden satışlar ise geçen yıla göre yüzde 73.8 artarak 2 trilyon lirayı geçti. Yüksek artışta, ihracattaki büyümenin yanında döviz kurları ve enflasyon etkili oldu. Üretimden satışlarda bundan önce yaşanan güçlü artışlar 1992-1997 döneminde olmuş ve yine bu artış da yüksek enflasyon döneminde gerçekleşmişti. TL'deki değer kaybı, yüksek enflasyon ve faiz oranlarıdaki artışla İSO 500'ün finansman giderleri de yüzde 135 artarak 80 milyar liradan 209 milyar liraya çıktı. Faaliyet kândaki artış yüzde 139 yükselirken finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı hafif düşüşe rağmen geçen yıllarda olduğu gibi yüzde 60'ın üzerinde kaldı.



#### BAHÇIVAN:

### Büyüme dış talepten kaynaklandı

İSO 500'ün ihracatı yüzde 33.9'luk artışla 85.8 milyar dolara ulaştı. Verileri değerlendiren İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Türkiye ekonomisi, geçen yıl dünya genelinde çok üzerinde gerçekleşen yüzde 11'lik büyüme ile son 10 yılın en güçlü performansını sergiledi. İSO 500'ün ihracat rakamlarında da görüleceği üzere bu durum özellikle

4	Toyota Otomotiv	46.152	milyon TL
5	İskenderun Demir ve Çelik	38.669	milyon TL
6	İsmi açıklanmadı		
7	Ereğli Demir ve Çelik	36.787	milyon TL
8	Arcelik	35.788	milyon TL
9	OYAK-RENAULT	34.413	milyon TL
10	TOFAŞ	26.566	milyon TL
11	İçdaş Çelik	25.762	milyon TL
12	Çolakoğlu Metalürji	25.489	milyon TL
13	Hyundai Assan	21.412	milyon TL
14	Tosçelik Profil	20.571	milyon TL
15	PETKİM	19.494	milyon TL
16	Mercedes-Benz	19.153	milyon TL
17	Aselsan	18.136	milyon TL
18	Vestel	17.393	milyon TL
19	BSH Ev Aletleri	15.188	milyon TL
20	Sasa Polyester	15.147	milyon TL
21	Yıldız Entegre	14.868	milyon TL
22	Türkiye Sise ve Cam Fabrikaları	14.703	milyon TL
23	Borçelik Çelik Sn.	14.647	milyon TL
24	KARDEMİR	14.251	milyon TL
25	Eti Bakır	14.007	milyon TL

(Üretimden satışlara göre Türkiye'nin en büyük ilk 25 sanayi kuruluşu)



### İlk 10'da Koç ağırlığı

İLK 10'daki büyük sermaye kuruluşları sıralamasına geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da Koç Holding damga vurdu. İlk 10'da Koç Holding'e bağlı TÜPRAŞ, Ford Otomotiv, TOFAŞ ve Arcelik yer aldı. İlk sıradaki TÜPRAŞ ve

ikinci sırada bulunan Ford Otomotiv yerlerini korurken TOFAŞ ve Arcelik'in 2020'deki sıralamaları değişti. TOFAŞ, 2020'de sekizinci sıradayken 2021'de onuncu sıraya geriledi. Arcelik ise yedinci sıradan sekizinci sıraya yerleşti.

### Yükselen sektörlerde gübre ve kağıt dikkat çekti

İSO 500 listesinde ilk 10'daki şirketlere bakıldığında, 2020 yılına göre otomotiv firmalarının gerilediği görülürken demir ve çelik sektöründe faaliyet gösteren şirketler üst sıralara yükseldi. Listenin tamamına bakıldığında hızlı çıkış yapan firmalar arasında gübre ve kağıt şirketleri dikkat çekti. Kağıt sektöründen 5 şirket üst sıralara yükselirken 2020'de listede olmayan Varaka Kağıt ve Halkalı Kağıt Karton Sanayi, 2021 yılında listeye giriş yaptı.



### KDV yükü yüzde 91 arttı

İSO 500'ün üzerindeki devreden KDV yükü yüzde 91 gibi büyük bir artışla 24 milyar liraya yaklaştı. Kâr eden kuruluş sayısı 405 olurken, faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr elde eden firma sayısı ise 489 oldu. Yine İSO 500'de teknoloji yoğunluğuna göre yaratılan katma değer dağılımına göre, en yüksek payı yüzde 33.3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayileri almaya devam etti. Orta-düşük ve orta-yüksek teknolojilerin payı yüzde 53'lerden yüzde 60'lara yükselirken yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise yüzde 6.4'ten yüzde 6.1'e geriledi.

### Dış ticaret açığı nisan'da yüzde 98.5 arttı

Nisan'da dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 98.5 artarak 3.8 milyar dolardan 6.1 milyar dolara yükseldi. Ocak-nisan döneminde ise dış ticaret açığı yüzde 130 artarak 14.1 milyar dolardan 32.5 milyar dolara çıktı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2022 Nisan'da, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24.6 artarak 23.3 milyar dolara, ithalat ise yüzde 35 artarak 29.4 milyar dolara çıktı. Aynı dönemde ihracatın ithalata karşılama oranı ise yüzde 85.9'dan yüzde 79.3'e geriledi.